

BEVOLKINGSONDERZOEK DARMKANKER

Versie: september 2025

Darmkanker

- In Nederland krijgen elk jaar 12.000 mensen darmkanker.
- 1 op de 12 mannen en 1 op de 15 vrouwen krijgt darmkanker.
- Het staat op de 3e plek van meest voorkomende kankersoorten (zowel mannen als vrouwen).
- Darmkanker komt het meest voor in de leeftijd van 55 tot en met 75 jaar. 90% van de mensen die darmkanker krijgt is ouder dan 55 jaar.
- Risicofactoren zijn: overgewicht, roken, alcohol, ongezond eten, te weinig bewegen.
- In 5 tot 10% van de gevallen speelt erfelijkheid een rol. Ben oplettend als familieleden in de 1^e lijn (broer, zus, ouders, kind) darmkanker heeft (gehad). Vooral als ze dit voor hun 50^e verjaardag hebben (gehad).
- Darmkanker start met een poliep. Een poliep is een bultje aan de binnenkant van de darm. De meeste poliepen zijn onschuldig, maar in sommige poliepen ontstaat darmkanker. Van poliepen merk je meestal niets. Darmkanker komt het vaakst voor in de dikke darm.

Bevolkingsonderzoek darmkanker

- In 2014 is in Nederland het bevolkingsonderzoek gestart.
- In 2023 deed 64% van de mannen en 70% van de vrouwen mee. De deelname aan het bevolkingsonderzoek neemt af. Redenen die mensen noemen om niet mee te doen:
 - niet weten dat je met het onderzoek ook darmkanker kunt voorkomen;
 - geen klachten hebben en denken dat het daarom niet nodig is;
 - angst voor de uitslag/kop in het zand steken;
 - meedoen met de ontlastingstest vies vinden (meer mannen)

Veelgestelde vragen

Wat kost het bevolkingsonderzoek?

Het bevolkingsonderzoek (de ontlastingstest) is gratis. Als er bloed in de ontlasting is gevonden en vervolgonderzoek in het ziekenhuis nodig is, vallen de kosten van deze onderzoeken onder de zorgverzekering. Het kan zijn dat je (een deel van) deze kosten zelf moet betalen.

Waarom is het onderzoek voor mensen in de leeftijd van 55 tot en met 75 jaar?

Darmkanker komt het meest voor in de leeftijd van 55 tot en met 75 jaar. Negen van de tien mensen die darmkanker krijgen zijn ouder dan 55 jaar. Bij landelijke bevolkingsonderzoeken moeten de voordelen voor de leeftijdsgroep die wordt uitgenodigd opwegen tegen de nadelen. Dat is het geval voor mensen van 55 tot en met 75 jaar. De eindleeftijd van 75 jaar heeft ook te maken met het feit dat darmkanker zich heel langzaam ontwikkelt.

Wat zijn oorzaken van darmkanker?

Er kunnen meerdere oorzaken een rol spelen. In bijna 50% van de gevallen speelt een ongezonde leefstijl een rol (voeding, beweging, roken, alcohol). Darmkanker is meestal niet erfelijk. Bij ongeveer 5-10 % van de patiënten is er een erfelijke oorzaak.

Kun je de test doen als je diarree hebt?

Je kunt dan het beste even wachten tot de klachten over zijn en de ontlasting weer normaal is.

Ik ben vergeten de ontlastingstest binnen 24 uur op te sturen. Wat nu?

Je kunt gewoon een nieuwe ontlastingstest opvragen. Bel naar 088-0001388 of doe het met Digid via mijn.bevolkingsonderzoeknederland.nl

In mijn familie komt darmkanker voor. Kan ik dan eerder meedoen aan het bevolkingsonderzoek?

Darmkanker in de familie kan een verhoogd risico op darmkanker betekenen. Ga naar de huisarts als:

- er meer dan één familielid (broer, zus, ouder, kind) darmkanker heeft
- een familielid (brouw, zes, ouder, kind) darmkanker heeft voor zijn/haar 50e verjaardag.

Wat zijn mogelijke signalen van darmkanker?

- Bloed of slijm in je poep
- Verstopping of diarree en vaker of juist minder vaak naar de wc moeten
- loze aandrang: je hebt regelmatig het gevoel dat je moet poepen, maar er komt niks
- afvallen zonder dat duidelijk is waarom
- regelmatig moe zijn en vermoeidheid die niet overgaat
- minder zin in eten
- buikpijn of kramp, een opgeblazen gevoel

Goed om te weten dat bloed in je ontlasting niet altijd betekent dat je darmkanker hebt. Het kan ook door aambeien of een goedaardige poliep komen.

Kun je meedoen met het bevolkingsonderzoek als je klachten hebt?

Jazeker. Het bevolkingsonderzoek is bedoeld voor mensen die geen klachten hebben.

Heb je darmklachten, neem dan contact op met je huisarts, zodat deze kan bepalen of onderzoek nodig is. De ontlastingstest die in het bevolkingsonderzoek wordt gebruikt is niet 100% betrouwbaar. Het kan zijn dat er geen afwijkingen worden gevonden bij de ontlastingstest, terwijl er mogelijk toch iets aan de hand is. Het is daarom belangrijk om bij klachten naar een huisarts te gaan.

Meer weten?

- <https://www.rivm.nl/bevolkingsonderzoek-darmkanker>
- <https://www.bevolkingsonderzoeknederland.nl/darmkanker/>
- <https://www.vzinfo.nl/dikkedarmkanker/preventie>